

Pred dvema letoma sem v okolici Lukovice pri Domžalah popisovala ptice za Novi ornitološki atlas. Opojno pomladno jutro je v vaseh nad Lukovico ustvarjalo pravo podeželsko idilo in kot že tolikokrat dotlej sem pustila, da so mi sladke, morda celo nekoliko predrzno sanjave misli o življenju izven mesta preplavljale dušo. Nasmeh se mi je prikradel na lice.

Ptice tradicionalnega slovenskega podeželja mi vedno ogrejejo srce. Prav gotovo tudi zato, ker so podeželjani sami nekoč do njih gojili topel odnos, jih opevali, celo poosebljali ter jih v svoje življenje sprejemali tako, kot so znali sprejemati celotno naravo – zelo realistično. Narava je dajala nekaj za golo preživetje, nekaj za veselje. V tem vzajemnem odnosu med naravo in človekom je pri slednjem svojo pot na plan sredi težaškega dela našla tudi ljubeznivost.

Moje misli je zaokrožil klepet s starejšo prijetno domačinko na zadnji kmetiji popisne poti. »Povejte, no,« je začela potem, ko je izvedela, da se spoznam na ptice, »moj sin pravi, da bi se znebil lastovk v štali, zaradi čistoče in reda. Kaj pravite na to?« Še preden sem do konca izrekla svoje mnenje, sem na njenem obrazu opazila oddih, videti je bilo, da so ji lastovke ljube. »Mislim, da lastovke v štali niso prav resna grožnja, nasprotno, polovijo ogromno mrčesa, če vas ta slučajno moti,« sem menila. Misli so se mi odvijale naprej, češ, od kod se v človeka naseli takšna zapora, da ga motijo celo lastovke, naše ljube znanilke pomladi in novega življenja. Vsako leto tako težko pričakovane in toliko opevane lastovke! Gospa je prekinila tok mojih misli: »Včasih smo dejali: kjer so lastovke pri hiši, tam je sreča doma.« Prav zlahka sem si predstavljala njen topel kmečki dom, z vsemi križi in težavami, ki spadajo zraven. Tudi nekaj »umazanije«.

Urša Koce, urednica

>>Dve leti po tem se zdi, kot da se je zla slutnja mladega gospodarja začela uresničevati. »Grozeča« ptičja gripa je tudi v naših krajih marsikomu nagnala strah v kosti in mnogi bi se naenkrat radi znebili vsega ptičjega življa v svoji okolici. »Kako naj odstranim gnezda?« je odločno vprašanje, ki je prav grozovito nadgradilo že tako dovolj pereče vprašanje »Ali naj odstranim gnezdo?« Danes »dobro« informirano glavo zahodnjaka namesto trezne presoje kaj hitro obvlada nerazsoden strah pred neobvladljivim in človeka nekaj nezadržno sili, da iz življenja odstranjuje vse, kar diši po potencialni nevarnosti (ali pa samo ne diši preveč prijetno). Miselnost se nagiba k nekakšni življenjski sterilnosti. Razkužilo, ki uniči do zadnje vse bakterije, morate uporabiti, saj tako zavarujete svojega otroka.

Nasprotni življenjski in miselni pol sem doživela letošnjo zimo, ko sem obiskala Angolo, v mnogih evropskih pogledih opustošeno afriško državo. Marsikje vladajo zares strahovite življenjske razmere in glej no, tam je pereč problem nemara pomanjkanje strahu in skrbi za jutri. Načrtovanje boljše prihodnosti je nekaj vse preveč abstraktnega. Kolera, hepatitis, aids in druge brezštevne in neimenovane bolezni trdovratno vztrajajo pri življenju in kosijo življenje. Misli mnogih ljudi ne sežejo kaj dlje od večera istega dne, ko je pogosto edini cilj vsaj nekoliko nasičen želodec. In pod to nujnostjo zavest o čistih rokah, no, čistoči nasploh, popolnoma pade. Seveda tudi marsikakšna užitna divja ptica in večina velikih divjih živali. Prav neverjetno pa je, da se z obrazov ljudi kljub vsem oviram za golo preživetje neovirano širijo široki nasmehi.

In mi sami, naš narod? Si upamo obdržati nekaj tako preprostega kot so lastovke v hlevu ali na steni poslopja in se jih znamo tudi razveseliti? Zmoremo živeti s skrbjo za zdravo in dobro prihodnost in jo videti tudi v ohranjanju življenja okrog nas? Zmoremo najti pravo mero pri načrtovanju tehnološkega in gospodarskega napredka, ki bo dopuščalo bogastvo in pestrost življenja? Se znamo preprostih src veseliti te pestrosti in jo občudovati? Če so to naše skupne vrednote, se moramo vsega tega učiti in jih uresničevati skupaj. Zato vas vse ponovno vabim k dejavnostim, ki jih pripravljamo na DOPPS-u. Vsakdo je pomemben člen.

Tokrat le še to: nekoliko smo prenovili revijo. V slovenski svet ptic vas bo na nov, pregleden način vodila rubrika »Ptice naših krajev«, kjer urednik rubrike niza zanimive ornitološke objave v celotnem slovenskem prostoru. Druga novost je rubrika »Ptičarske prigode«: nov prostor za vse, ki se vam na terenu ali kar v okolici doma ob pticah zgodijo zanimive, razburljive, smešne in lepe stvari, ki jih pač morate povedati naprej. Le pogumno!